

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Zitting van 28 januari 2020
Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

6 **2020_B&W_00029** **Nota van antwoord: Aanvullende schriftelijke vragen
winsten zorg- en jeugdinstellingen**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder;
de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Nota van antwoord

Vraag en antwoord

De fractie van GroenLinks heeft aanvullend op de antwoorden van 1 oktober 2019, het college vragen gesteld over de winsten van zorginstellingen. Onderstaand ontvangt uw raad de reactie op de deze vragen.

Op 26 september 2019 heeft GroenLinks schriftelijke vragen gesteld met betrekking tot de torenhoge winsten bij zorginstellingen. De actuele berichtgevingen in het nieuws maken dat wij nog vragen hebben naar aanleiding van uw antwoorden.

U gaf in de beantwoording aan de top 5 van instellingen te hebben gecontroleerd op de winstpercentages en dat de in de gemeente actieve zorginstellingen volledig maatschappelijk verantwoorde percentages hebben gehanteerd. Het is jammer dat u gekozen heeft om slechts 5 instellingen te controleren op hun winstpercentage. Zo zien wij dat jeugdhulpinstelling Auti-Start in 2017 een winstpercentage had van 14,5%, volgens u een vertekend beeld van de realiteit omdat er in 2017 een aanzienlijk, achterstallig bedrag is overgemaakt. Echter zien wij in 2018 wederom een hoog percentage winst, namelijk 8,9%. De winstpercentages van Pluryn zijn niet weergegeven. Het goedkeuren van percentages hoger dan 3% vinden wij zorgwekkend en maakt dat de kosten voor bijvoorbeeld jeugdhulp de pan uit rijzen.

GroenLinks heeft de volgende vragen:

- Is het u bekend dat gemiddeld genomen een percentage van 2 tot 3% voldoende moet zijn voor zorginstellingen om hun continuïteit te borgen?
- Wat is de reden dat u een percentage van hoger dan 3% volledig maatschappelijk verantwoord vindt?
- Wat is de reden waarom u slechts 5 instellingen heeft gecontroleerd op winstpercentages?
- Bent u bereid om nogmaals een kritisch onderzoek te doen naar alle gecontracteerde zorginstellingen die actief zijn in Steenwijkerland, met betrekking tot hun winstpercentage en bij het hanteren van hogere winstmarges dan 4% de zorginstelling goed onder de loep te nemen?

- U geeft aan in de beantwoording dat Pluryn een beperkt aantal cliënten heeft in Steenwijkerland. Een winstpercentage is niet bekend? Wat bedoelt u met kosten-intensieve verblijfsplekken?

Vervolg

Wij verwijzen naar de antwoorden in de Nota van antwoord van 1 oktober 2019.

Maatschappelijk is er veel aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen, ook de rijksoverheid buigt zich hierover. Dit proces maakt zichtbaar dat er vanuit verschillende perspectieven naar wordt gekeken en daaruit blijkt dat er geen eenduidigheid is over wat een maatschappelijk verantwoord winstpercentage is. De overheid heeft hierin nog geen kaders gesteld.

Momenteel is er geen aanleiding om nader onderzoek te doen. Wij houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten, zoals ook in oktober aan u gemeld.

Tot slot wordt bedoeld met kosten-intensieve verblijfsplekken: dat zorg wordt geboden in complexe situaties waar intensieve zorg nodig is, die hierdoor ook kostbaar is.

Bijlagen

1. Schriftelijke vragen GL - Toren hoge winsten bij zorg- en jeugdinstanties.pdf
2. Schriftelijke vragen GL - Toren hoge winsten bij zorg- en jeugdinstanties - Beantwoording oktober 2019.pdf

Steenwijk, 26-09-2019

Aan: Het college van Steenwijkerland

Betreft: schriftelijke vragen torenhoge winsten zorg- en jeugdinstanties

Geacht college,

Afgelopen juni kwam het programma Pointer met feiten over de torenhoge winsten bij zorg- en jeugdinstanties in Nederland.

Dit betrof cijfers uit het jaar 2017.

Op woensdag, 25 september kwam het programma wederom met feiten en cijfers; ditmaal over het jaar 2018.

Jeugdzorginstanties worden door gemeenten gecontracteerd.

Er zijn gemeenten die per direct de geldstromen naar bepaalde instanties hebben stopgezet en inmiddels zijn er ook al miljoenen terug gevorderd want dit soort instanties kunnen per definitie geen goede zorg leveren met dergelijk hoge winsten.

Alle jaarverslagen van zorg- en jeugdinstanties worden gedeponereerd bij het ministerie en zijn openbaar. Daaruit bleek dat er ook binnen onze gemeente twee instanties opvallende jaarverslagen hadden ingediend met winsten die hoger zijn dan het normale percentage van 3 tot 5%. De namen van de instanties zijn u ongetwijfeld bekend en zijn gepubliceerd op de website van de programmamakers.

Dit percentage is bedoeld om de continuïteit van de instelling te borgen.

Bij in ieder geval één van de organisaties wordt ook de term 'managementvergoeding' opgevoerd; iets wat in het programma wordt uitgelegd als een creatieve benaming voor winst. Bij de andere zijn bepaalde bedragen weggestreept zodat onduidelijk is hoe de jaarrekening in elkaar steekt.

- Heeft u onderzoek gedaan naar de jaarrekening van de twee betreffende jeugdinstanties?
- Wat is uw conclusie met betrekking tot het te hoge winstpercentage bij deze instanties?
- Wat heeft u gedaan om dit tot een halt te roepen? Welke afspraken heeft u gemaakt met de betreffende organisaties?
- Wat gaat u doen om te voorkomen dat er in de toekomst weer te hoge winsten worden geboekt bij de instanties die wij als gemeente hebben gecontracteerd?

Aletta Makken

Fractie GroenLinks

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**Zitting van 1 oktober 2019
Dienstverlening - Beleid Leefwereld

9 2019_B&W_00454 Nota van antwoord - winsten zorginstellingen**Samenstelling:**

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder;
de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Nota van antwoord

Vraag en antwoord

De fractie van GroenLinks heeft het college vragen gesteld over de winsten van zorginstellingen.
Onderstaand ontvangt uw raad de antwoorden op deze vragen.

Inleiding

Het programma Pointer heeft in samenwerking met Reporter Radio en Follow The Money de financiële constructies die zorgdirecteuren opzetten om tot uitzonderlijke winsten te komen onderzocht. Dit onderzoek betrof de jaren 2017 en 2018. De fractie van GroenLinks geeft aan dat er in deze jaren twee jeugdhulpinstellingen uit Steenwijkerland naar voren komen in het onderzoek van de programmamakers. Dit is echter foutieve informatie.

In de publicatie van het programma in juni 2019 over de jaarrekeningen 2017 kwamen in eerste instantie twee zorginstellingen uit de gemeente Steenwijkerland naar voren. Eén gecontracteerde jeugdhulporganisatie en de andere organisatie is gecontracteerd onder de Wmo. Met betrekking tot de onder de Wmo gecontracteerde zorgaanbieder bleek dat de programmamakers de beschikbare cijfers van de zorginstellingen niet hadden gecheckt met het gepubliceerde - door de externe accountant goedgekeurde - jaarverslag 2017. Uit het jaarverslag bleek dat deze organisatie een volledig maatschappelijk verantwoorde winstmarge had gerealiseerd. Deze constatering is schriftelijk bevestigd door de programmamakers en daarna is deze zorgorganisatie uit de gepubliceerde lijst verwijderd.

In de publicatie van het programma op 25 september 2019 over de jaarrekeningen 2018 kwam er geen enkele Steenwijkerlandse zorgorganisatie meer voor in de lijst. De publicatie gaat uit van zorgaanbieders met een winstmarge van meer dan 10 procent.

Beantwoording van de vragen van de GL-fractie**1. Heeft u onderzoek gedaan naar de jaarrekening van de twee betreffende jeugdinstanties?**

Naar aanleiding van de gepubliceerde lijst in juni 2019 heeft de gemeente Steenwijkerland een scan gemaakt van de winsten van de top 5 jeugdhulporganisaties. Dit betreffen de 5 jeugdhulporganisaties die in 2018 de meeste jeugdhulp hebben geleverd in de gemeente Steenwijkerland. De uitkomsten van deze scan zijn toegevoegd als bijlage bij deze raadvragen.

Met de betrokken jeugdhulpaanbieder die voorkwam in de gepubliceerde lijst over het jaar 2017 zijn in samenwerking met de jeugdhulpregio (RSJ IJsselland) gesprekken gevoerd over de jaarrekening 2017. Belangrijke redenen voor de behaalde winst in 2017 is dat eind 2017 door het RSJ IJsselland een groot (achterstallig) bedrag is overgemaakt en dat er gespaard werd voor aankoop van vastgoed (wat overigens ook is aangeschaft in 2018).

2. Wat is uw conclusie met betrekking tot het te hoge winstpercentage bij deze instellingen?

Naar aanleiding van de gepubliceerde lijst van de programmamakers van Pointer over de jaarrekeningen 2018 en de hiervoor genoemde scan kan geconcludeerd worden dat alle gecontracteerde zorginstellingen in 2018 in de gemeente Steenwijkerland volledig maatschappelijk verantwoorde winstmarges hebben gerealiseerd.

3. Wat heeft u gedaan om dit tot een halt te roepen? Welke afspraken heeft u gemaakt met de betreffende organisaties?

Gezien voorgaande informatie is er momenteel geen aanleiding voor de gemeente Steenwijkerland om maatregelen te nemen of aanvullende afspraken te maken met zorgaanbieders om te komen tot maatschappelijk verantwoorde winstmarges.

4. Wat gaat u doen om te voorkomen dat er in de toekomst weer te hoge winsten worden geboekt bij de instellingen die wij als gemeente hebben gecontracteerd?

Gezien voorgaande informatie is er momenteel geen aanleiding voor de gemeente Steenwijkerland om maatregelen te nemen of aanvullende afspraken te maken met zorgaanbieders om te komen tot maatschappelijk verantwoorde winstmarges.

Vervolg

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Bijlage winsten jeugdhulpaanbieders.pdf

Scan van de winsten van top 5 jeugdhulpaanbieders in Steenwijkerland

Jeugdhulpaanbieder	omzet 2017	winst 2017	% winst 2017*	personeelskosten 2017	% personeelskosten*
Trias	€ 26.316.656	-€ 888.891	- 3,4 %	€ 18.042.599	69%
Auti-Start	€ 2.361.753	€ 342.022	14,5 %	€ 1.438.167	61%
Accare	€ 59.075.110	€ 948.966	1,6 %	€ 44.296.008	75%
Ambiq	€ 54.578.579	€ 446.746	0,8 %	€ 38.032.913	70%
Pluryn (Intermetzo)	€ 120.944.947	€ 1.405.150	1,2 %	€ 80.731.401	67%

*t.o.v. de omzet

Jeugdhulpaanbieder	omzet 2018	winst 2018	% winst 2018*	personeelskosten 2018	% personeelskosten*
Trias	nnb	nnb	nnb	nnb	nnb
Auti-Start	€ 2.796.108	€ 251.607	8,9%	€ 1.836.219	66%
Accare	€ 70.435.360	€ 312.697	0,4%	€ 48.610.719	69%
Ambiq	€ 55.207.149	-€ 212.637	- 0,0%	€ 39.353.035	71%
Pluryn	nnb	nnb	nnb	nnb	nnb

Trias de jaarrekening 2018 van Trias is nog niet bekend. Verwachting is opnieuw een negatief resultaat.

Auti-Start het winstpercentage in 2017 geeft een vertekend beeld, omdat dit voortkomt uit een groot (achterstallig) bedrag dat eind 2017 is overgemaakt door het RSJ IJsselland. Voor de transitie kreeg Auti-Start maandelijkse betalingen van het zorgkantoor, maar door de decentralisatie kwamen de betalingen zeer onregelmatig waardoor Auti-Start meermaals met liquiditeitsproblemen geconfronteerd werd. Auti-Start heeft tijdenlang de hand op de knip gehouden omdat de zorg niet tijdig betaald werd.

Accare het operationeel resultaat over 2018 bedraagt € 0,3 miljoen ten opzichte van een resultaat van € 0,9 miljoen over 2017. In het resultaat over 2018 is een incidentele subsidie opbrengst verantwoord ad € 5,3 miljoen. Dit betreft de ontvangen subsidie van de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ). Deze subsidieregeling is bedoeld ter compensatie van bijzondere transitiekosten gemaakt in de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2018. Het netto resultaat incl. de TAJ subsidie bedraagt € 5,6 miljoen. De afname van het resultaat (excl. TAJ subsidie) ten opzichte van 2017 van € 0,6 miljoen kan enerzijds worden verklaard door een toename van de kosten van € 6,7 miljoen en anderzijds door een toename van de opbrengsten van € 6,1 miljoen (excl. TAJ subsidie).

Ambiq Jeugdzorginstelling Ambiq uit Hengelo moet drastisch bezuinigen (Tubantia, 20 september 2019). De cijfers over het eerste half jaar van 2019 waren zo zorgelijk, dat per direct maatregelen zijn getroffen. Tijdelijke contracten worden niet meer verlengd en er is een vacaturestop. Ook een woongroep in Hengelo wordt gesloten. De tekorten zijn mede ontstaan doordat tariefstijgingen, inflatie en loonstijgingen niet geheel worden vergoed.

Pluryn Pluryn heeft een beperkt aantal cliënten uit Steenwijkerland in zorg. Dit betreffen residentiële plekken (kosten-intensieve verblijfsplekken).